



AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, 14.12.2022
SWD(2022) 419 final

**DOICIMÉAD INMHEÁNACH OIBRE DE CHUID AN CHOIMISIÚIN
ACHOIMRE FEIDHMIÚCHÁIN AR AN TUARASCÁIL AR AN MEASÚNÚ
TIONCHAIR**

a ghabhann leis an doiciméad

**Treoirlínte maidir le Stáitchabhair in earnálacha na talmhaíochta agus na foraoiseachta
agus i limistéir thuaithe**

agus

**Rialachán ón gCoimisiún lena ndearbhaítear go bhfuil catagóirí áirithe cabhrach in
earnálacha na talmhaíochta agus na foraoiseachta agus i gceantair thuaithe
comhoiriúnach don mhargadh inmheánach i gcur i bhfeidhm Airteagail 107 agus 108
den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh**

{C(2022) 9120 final} - {C(2022) 9131 final} - {SEC(2022) 442 final} -
{SWD(2022) 418 final}

Bileog Achoimre Feidhmiúcháin

Measúnú tionchair ar an athbhreithniú ar na rialacha maidir leis an Stáetchabhair le haghaidh earnálacha na talmhaíochta agus na foraoiseachta agus le haghaidh ceantair thuaithe

A. An gá atá le beart

Cén fhadhb atá ann agus cén fáth ar fadhb í ar leibhéal an Aontais?

Sainaithníodh na réimsí fadhbanna seo a leanas le haghaidh athbhreithniú na rialacha maidir leis an Stáetchabhair le haghaidh earnálacha na talmhaíochta agus na foraoiseachta agus le haghaidh ceantair thuaithe (Rialachán blocdhíolúine earnáilsonrach dá ngairtear 'ABER' agus Treoirlínte a chomhdhéanann na rialacha sin): (i) tá baol ann nach féidir cuspóirí an Chomhbheartais Talmhaíochta (CBT) leasaithe ná an Chomhaontaithe Ghéis a bhaint amach ina n-iomláine leis na rialacha atá i bhfeidhm faoi láthair; (ii) níl na rialacha oiriúnach don chomhthéacs athraitheach; (iii) tá costais riarracháin neamhriachtanacha ann d'údarás na mBallstát agus don Choiisiún; agus (iv) níl na deontais chabhrach aonair tréadhearcach go leor agus níl siad i gcomhréir leis na rialacha cothrománacha maidir leis an Stáetchabhair. Na rialacha maidir leis an Stáetchabhair le haghaidh earnálacha na talmhaíochta agus na foraoiseachta agus le haghaidh ceantair thuaithe, tá feidhm acu ar fud an Aontais Eorpaigh.

Cad é ba cheart a bhaint amach?

Is é an cuspóir ginearálta rialacha a bheith i bhfeidhm maidir leis an Stáetchabhair i réimsí na talmhaíochta, na foraoiseachta agus na gceantar tuaithe, ar rialacha iad a mbeidh costais riarracháin laghdaithe ag baint leo agus a chuirfidh le gnóthú chuspóirí CBT agus an Chomhaontaithe Ghéis gan an iomaíocht a shaobhadh go míchuí. Chuige sin, saothrófar trí chuspóir shonracha san athbhreithniú: (i) eifeachtacht na rialacha maidir leis an Stáetchabhair a áirithíú, trí ailíniú le forálacha cothrománacha, deimhneacht dhlíthiúil agus coimircí iomchuí iomaíochta a sholáthar; (ii) comhsheasmhacht le cuspóirí CBT agus an Chomhaontaithe Ghéis; agus (iii) simplíú riarracháin.

Cad é an breislúach atá le beart a dhéanamh ar leibhéal an Aontais (coimhdeacht)?

Níl feidhm ag prionsabal na coimhdeachta mar go bhfuil inniúlacht eisiach ag an gCoimisiún i réimse chomhoiriúnacht na Stáetchabhrach.

B. Réitigh

Cad iad na roghanna éagsúla lenar féidir na cuspóirí a bhaint amach? An bhfuil rogha thosaíochta ann? Mura bhfuil, cén fáth nach bhfuil?

Leagtar amach dhá rogha beartais sa mheasúnú tionchair:

1) Rogha 1: Oiriúnú do chreat dlíthiúil CBT mar a bheidh sé amach anseo, ailíniú le reachtaíocht na sláinte ainmhithe, na tairseacha foilseacháin a íslíú, ailíniú le forálacha Stáetchabhrach cothrománacha, simplíú agus síneadh ABER 'éadrom':

Seachas ailíniú níos dlúithe le creat dlíthiúil nua CBT, thabharfaí isteach sna Treoirlínte faoin rogha seo cur chuige simplithe do bhearta a chomhaoinítear faoi CBT (dá ngairtear an clásal toimhdean comhoiriúnachta); Faoi rogha 1, leathnófaí raon feidhme ABER le go gcumhdófaí na bearta foraoiseachta uile, bídí comhaoinithe faoi CBT nó ná bíodh, mar aon le cabhair i ndáil le cúiteamh an damáiste a dhéanfadh ainmhithe cosanta; Dhéanfaí ailíniú ar cheanglais nós imeachta ABER le ceanglais nós imeachta GBER; Laghdófaí an tairseach foilseacháin i gcás deontais cabhrach aonair ó EUR 500 000 mar atá faoi láthair go EUR 100 000 (i gcomhréir le reachtaíocht Stáetchabhrach chothrománach a rinneadh le déanaí) agus ó EUR 60 000 mar atá faoi láthair go EUR 10 000 i gcás earnáil an tárgthe phríomhúil talmhaíochta; Dhéanfaí

na rialacha maidir leis an Stáetchabhair a ailíniú leis an reachtaíocht AE atá i bhfeidhm maidir le sláinte ainmhithe; Faoi Rogha 1 thabharfaí isteach sna Treoirlínte an fhéidearthacht roghanna costas simplithe a úsáid freisin; Ina theannta sin, dhéanfaí foráil maidir le heisceacht ón gcoinníoll cás frithfhíorasach a chur isteach i gcás bardais bheaga;

2)-Rogha 2: Rogha 1 móide tuilleadh athruithe ar mhaithe le cuspóirí an Chomhaontaithe Ghlais a bhaint amach móide síneadh ABER ionmlán:

Thairis sin, faoi rogha 2, dhéanfaí uasteorainneacha cabhrach do chostais bhreise agus d'ioncam ligthe thar ceal a chur sna Treoirlínte in ionad uasmhéideanna cabhrach le haghaidh gealltanais maidir le comhshaol, aeráid agus leas ainmhithe; Thabharfaí isteach féidearthacht cur chuige bunaithe ar thorthaí, amhail scéimeanna feirmeoireachta carbón; Mhéadófaí raon na gcostas incháilithe i ndáil le dochar a dhéanfaí d'fheirmeoírí de bharr ainmhithe fiáine; D'áireofaí cabhair i ndáil le dochar a dhéanfadh speicis choimhthíocha ionracha; Thabharfaí dreasachtaí ní b'airde maidir le cabhair i ndáil le seirbhísí éiceachórais foraoise; Ina theannta sin, d'áireofaí faoi rogha 2 cabhair d'athbhunú agus cothabháil gnathóige nádúrtha do phlandaí agus d'fhungais san earnáil foraoiseachta; A mhéid a bhaineann le ABER, dhéanfaí a raon feidhme a shíneadh faoi rogha 2 chun go gcumhdófaí gach beart a d'fhéadfaí a shimplí (a bhfuil taithí cásanna mhaith faighte ag an gCoimisiún ina leith), arb ionann iad agus beagnach 50 % de na bearta uile, agus nach mór iad a fhógairt faoi láthair;

Le haghaidh an dá rogha beartais, déantar iniúchadh freisin ar dhá fho-rogha, is iad sin:

Fo-rogha 1a agus 2a: Tairseachá foilseacháin a íslíú le haghaidh gníomhaíochtaí lasmuigh de tháirgeadh príomhúil talmhaíochta amháin agus

Fo-rogha 1b agus 2b: An tairseach caillteanais do theagmhais dhíobhálacha aeráide a íslíú go 20 %;

Is í rogha 2 an rogha thosaíochta, toisc gurb í an rogha is airde scór í i ngach catagóir (éifeachtacht rialacha maidir leis an Stáetchabhair, comhsheasmhacht le CBT nua agus an Comhaontú Glas, simplí riarracháin d'údaráis na mBallstát agus do ranna an Choimisiúin agus tionchar ar FBManna).

Cad iad tuairimí na bpáirtithe leasmhara éagsúla? Cé hiad na páirtithe leasmhara éagsúla agus cé na bearta is rogha leo?

Is ar údaráis na mBallstát a bheidh an tionchar is mó ag na roghanna beartais atá beartaithe, agus léirigh siad imní faoin ualach riarrachán breise a mbeidh coinne leis de bharr na tairseachá foilseacháin a íslíú (rud a áirítear i ngach rogha, ach go méid níos lú i bhfo-roghanna 1a agus 2a). Ag an am céanna, ba dhíol sásaimh dóibh an síneadh atá beartaithe ar raon feidhme ABER (dá bhforáiltear faoi rogha 1, 1a agus 1b agus ar bhonn níos leithne faoi rogha 2, 2a agus 2b) agus an clásal toimhdean comhoiriúnachta, atá le fáil i ngach rogha. Thacaigh an tArdán ‘Réidh don Todhchaí’ (ardán a dhéanann ionadaíocht don ghréasán FBM freisin) le hailíniú na rialacha maidir leis an Stáetchabhair ar bhealach níos láidre le beartais ghlasa (rud atá le fáil i ngach rogha, ach is mó i roghanna 2 agus 2a) agus d'iarr sé ag an am céanna go ndéanfaí an tairseach chaillteanais do theagmhais dhíobhálacha aeráide a ailíniú le Rialachán CBT (d'fhreagródh fo-roghanna 1b agus 2b don iarraidh sin).

C. Tionchar na rogha thosaíochta

Cad iad buntáistí na rogha thosaíochta?

Mhéadódh an rogha thosaíochta an tréadhearcacht i ndáil leis an rialú ar Stáetchabhair agus dhéanfadh sé ABER agus na Treoirlínte d'fhorálacha Stáetchabhrach cothrománacha a ailíniú. Dá réir sin, mhéadódh sé éifeachtacht na rialacha maidir le Stáetchabhair sa talmhaíocht, san fhraoisearc agus i ndáil le ceantair thuaithe. Is fearr mar a rannchuvideodh an rogha thosaíochta le gnóthú cuspóirí CBT nua agus an Chomhaontaithe Ghlais. Bheadh simplí suntasach riarracháin mar thoradh air, go háirithe d'údaráis na

mBallstát agus do sheirbhísí an Choimisiúin.

Cad iad costais na rogha tosaíochta?

Bheadh costais riarrachán ní b'airde i gceist d'údaráis na mBallstát chun ceanglais trédhearcachta nua a chomhlíonadh mar thoradh ar an rogha thosaíochta. Ba cheart, áfach, go ndéanfaí na costais sin a chuíteamh a bhuí leis an tairbhe a mheastar a bheidh ann de thoradh shíneadh ABER, de thoradh clásal toimhdean comhoiriúnachta a bheith curtha sna Treoirlínte agus de thoradh na gcéimeanna simplithe eile atá curtha san áireamh sa rogha thosaíochta.

Cad iad na tionchair ar FBManna?

Bheadh tionchar dearfach ag an rogha thosaíochta ar FBManna. Bíonn rochtain níos tapúla ar chabhair mar thoradh ar nósanna imeachta Stáetchabhrach níos tapúla. Tá sé sin ábhartha do FBManna go háirithe, mar is minic srian a bheith ar a rochtain ar mhaoiniú. Bainfidh FBManna tairbhe níos mó as an síneadh atá beartaithe ar raon feidhme ABER ná gnóthais mhóra, mar gur le FBManna amháin a bhaineann go leor de na bearta a áirítear in ABER.

An chomhréireacht?

Tá na roghanna beartais atá beartaithe comhréireach, mar nach dtéann siad thar a bhfuil riachtanach chun na cuspóirí a leagadh síos faoin tionscnamh seo a bhaint amach.

D. Iarobair

Conas a dhéanfar faireachán agus meastóireacht ar na tionchair?

Rachaidh ABER nua in éag in 2029, rud a fhágann go ndéanfar meastóireacht ar ABER (agus ar na Treoirlínte) roimh dheireadh 2028; Ba cheart go mbeadh tionchar dearfach ag trédhearcacht fheabhsaithe faoin rogha thosaíochta ar an rialú ar Stáetchabhair agus ba cheart go bhfeabhsódh sé infhaighteacht sonraí ar leibhéal na dtairbhithe aonair; Ina theannta sin, ba cheart go mbeadh bailiú sonraí do mheastóireacht amach anseo indéanta ón bhfaireachán *ex-post* bunaithe ar shampla de scéimeanna cabhrach ar ann dóibh cheana, a dhéanann seirbhísí an Choimisiúin ar bhonn bliantúil; Thairis sin, tá an deis ag an gCoimisiún éileamh a dhéanamh ar mheastóireacht *ex-post* ar scéimeanna Stáetchabhrach a bhfuil rioscaí móra iontu maidir le saobhadh iomaíochta féideartha; Soláthraíonn scórchlár na Stáetchabhrach faisnéis faoi staid phoriomlán na Stáetchabhrach i ngach Ballstát, agus is uirlis thábhachtach eile é do chleachtadh faireacháin agus meastóireachta an Choimisiúin.